

ДОГОВОР

за поттикнување и заемна заштита на инвестициите меѓу
Македонската Влада и Владата на Кралството Холандија

Македонската Влада и

Владата на Кралството Холандија

(нивните држави во натамошниот текст "договорни држави"),

Со желба да ги зајакнат традиционалните пријателски односи и да ги зголемат и засилат меѓусебните економски врски, посебно во однос на инвестициите од страна на државјани од едната договорна држава на територијата на другата договорна држава,

Потврдувајќи дека договорот за третманот што ќе биде обезбеден за таквите инвестиции, ќе го стимулира протокот на капитал и технологија и економскиот развој на договорните држави и дека е пожелен праведен и еднаков третман на инвестициите,

Се договорија за следново:

Член 1

За целите на овој Договор:

(а) поимот "инвестиции" го означува секој вид на средства и посебно, иако не исклучително:

I. движен и недвижен имот како и други права "ин рем" во однос на секој вид средства;

II. права остварени од акции, обврзници и други видови на интереси во друштва и заеднички вложувања;

III. побарувања на пари, за други средства или изведба што има економска вредност;

IV. права во доменот на интелектуалната сопственост, технички процеси, good-will и know-how;

V) права кои произлегуваат од јавните закони или од договор, вклучувајќи ги правата на истражување, испитување, искористување и експлоатација на природните ресурси.

б) поимот "државјани" во случајот на двете договорни држави, го подразбира следново:

I. физички лица кои имаат државјанство на таа договорна држава;

II. правни лица формирани според законите на таа договорна држава;

III. правни лица кои не се формирани во согласност со законите на таа договорна држава, туку се контролирани, непосредно или посредно од физички лица кои се дефинирани во I или правни лица кои се дефинирани во II.

в) територија во однос на двете договорни држави означува:

I. македонска територија, подразбирајќи области на копно, вода и воздух врз кои македонската договорна држава остварува суверени права и јурисдикција во согласност со меѓународното право.

II. холандска територија, вклучувајќи го секое подрачје кое се граничи со територијалното море во рамките на кое холандската договорна држава, во согласност со меѓународното право, остварува јурисдикција или суверени права во однос на морското дно, подморјето и неговите приклучни води и нивните природни извори;

г) терминот "приходи" ќе означува пари стекнати по основ на инвестиција и посебно, иако не исклучително, профит, камата, дивиденди, надомест по основ на лиценци, како и друг сличен надомест.

Член 2

Секоја од договорните држави, во рамките на своите закони и прописи, ќе ја поттикнува економската соработка, преку заштита на инвестициите од страна на државјани од другата договорна држава на својата територија. Согласно со нејзините права за остварување на моќта која произлегува од нејзините закони или прописи, секоја договорна држава ќе дозволи такви инвестиции.

Член 3

(1) Секоја договорна држава ќе обезбеди правен и еднаков третман на инвестициите на државјани на другата договорна држава и нема да ги влошува, со неправилен или дискриминаторски мерки, работата, упарувањето, одржувањето, користењето, уживањето или продажбата на инвестициите на тие државјани. Секоја договорна држава ќе обезбеди целосна физичка безбедност и заштита на таквите инвестиции.

(2) Посебно, секоја договорна држава ќе обезбеди третман на таквите инвестиции кој во секој случај нема да биде помалку поволен од оној кој ќе биде обезбеден на инвестициите на своите државјани или на инвестициите од трета држава. во зависност од тоа кој третман е поволен за односните државјани.

(3) Доколку договорната држава доделила посебни предности за државјани од трета држава по пат на договори со кои се формираат царински униии, економски униии, монетарни униии или

слични институции, или врз основа на времени договори кои в'одат до акви униии или институции, таа договорна држава нема да биде обврзана да доделува такви предности на државјани од другата договорна држава.

(4) Секоја договорна држава ќе се придружува кон секоја обврска што ја преземала во врска со инвестициите на државјани од другата договорна држава.

(5) Доколку, одредбите од законот на една од договорните држави или обврските од меѓународното право кои постојат во моментот или се пропишани подоцна помеѓу договорните држави во дополнение на постојниот договор содржат пропис, било општ или посебен, кој им дава право на инвестициите од страна на државјаните од другата договорна држава на поповолен третман од оној кој е даден со постојниот договор, таквите прописи, до оној степен до кој се поповолни ќе бидат померодавни од постојниот договор.

Член 4

Во однос на даноци, такси, давачки и фискални одбивања и ослободување, секоја договорна држава ќе одобри на државјаните на другата договорна држава кои се вклучени во економската активност на нејзината територија, третман не помалку поволен од оној кој го одобрува за своите државјани или за државјани од трета држава кои се во исти околности, во зависност од тоа кој третман е поповолен за односните државјани. Меѓутоа, за таа, цел нема да се земат предвид било кои фискални предности, одобрени од таа држава:

а) според договор за одбегнување на двојното оданочување;

или

б) по основ на нејзиното учество во царинска унија, економска унија или слична институција; или

(в) врз основа на реципроцитетот со трета држава.

Член 5

Договорните држави ќе гарантираат дека плаќањата кои се однесуваат на инвестиција можат да се пренесуваат. Преносите ќе се вршат во конвертибилна валута, без рестрикција или доцнење. Таквите пренесувања вклучуваат посебно, иако не исклучително:

(а) добивка, камата, дивиденди и друг тековен приход;

(б) неопходни средства

(i) за набавка на сурови или помошни материјали, полупреработени или финални производи,

или

(ii) за замена на основните средства за да се обезбеди континуитет на инвестицијата;

(в) дополнителни средства неопходни за развојот на инвестицијата;

(г) средства за отплата на заеми;

(д) приходи од авторски права или такси;

(ѓ) приход на физички лица;

(е) средства од продажба или ликвидација на инвестиции;

(ж) компензација во случај на експропријација, согласно со член 6;

(з) плаќања кои произлегуваат од член 7.

Член 6

Ниту едната договорна држава нема да презема мерки кои, посредно или непосредно, ќе ги спречуваат државјаните од другата договорна држава во нивните инвестиции, доколку следниве услови не се исполнети:

(а) мерките да се превземени од јавен интерес и според постојните закони;

(б) мерките не се дискриминаторски или спротивни на обврските дадени од договорната држава што ги превзема мерките;

(в) мерките се превземени со праведна компензација. Таквата компензација ќе претставува оригинална вредност на предметната инвестиција, ќе вклучува камата со нормална комерцијална стапка до датумот на плаќање и ќе биде платена и пренесена, без задоцнување, во земјата која ќе биде одредена од предметните побарувачи, во валута на земјата чиј државјани се побарувачите или во друга конвертибилна валута прифатена од побарувачите.

Член 7

На државјаните од договорната држава кои ипретрпуваат штети во нивните инвестиции на територијата на другата договорна држава како последица на војна или вооружен конфликт, револуција, вонредна состојба во државата, револт, немири или востанија, другата договорна држава ќе им одобри реституција;

надомест, компензација или друго намирување, не помалку поволно од она што таа договорна држава го одобрува на своите државјани или на државјани од трета земја, во зависност од тоа што е поповолно за односните државјани.

Член 8

Доколку, инвестициите на државјанин од една договорна држава се осигурени од некомерцијални ризици или на друг начин дозволуваат плаќање на компензација во однос на таквите инвестиции според систем кој е воспоставен од закон, пропис или владин договор, секоја суброгација на осигурителот или реосигурителот или агенција назначена од едната договорна држава во однос на правата на споменатото државјанин во согласност со условите на тоа осигурување или според друго дадено осигурување ќе бидат признаени од другата договорна држава.

Член 9

Секоја договорна држава се согласува, секој правен спор што ќе настане меѓу таа договорна држава и државјанин од другата договорна држава во врска со инвестициите на тој државјанин на територијата на првата договорна држава, да го поднесе до Меѓународниот центар за разрешување на спорови во врска со инвестиции, за разрешување по пат на помирување или арбитража според Конвенцијата за разрешување на спорови поврзани со инвестициите, помеѓу државјаните на други држави, потпишана во Вашингтон на 18 март 1965 год. Правно лице кое е државјанин на едната договорна држава и кое пред да настане таквиот спор е контролирано од државјани на другата договорна држава, во согласност со член 25 (2) (б) од Конвенцијата, за целите на таа Конвенција ќе биде ретирано како државјанин на другата договорна држава.

Член 10

Одредбите на овој договор, од датумот на влегување во сила ќе важат и за инвестиции кои се направени пред тој датум. Одредбите на овој договор нема да се применуваат на спорови кои се однесуваат на инвестиции што се предмет на процедура за разрешување на спор според Договорот за заштита на инвестициите помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Кралството Холандија од 16 февруари 1976 год. Во тој случај, последниов договор ќе продолжи да се применува на тие инвестиции, а кој се однесува на споровите кои се наведени, се додека конечно не се разрешат овие спорови.

Член 11

Секоја договорна држава може да и предложи на другата договорна држава да се направат консултации по било кое прашање поврзано со толкувањето или примената на овој договор. Другата договорна држава ќе му посвети соодветно внимание на тој предлог и ќе одобри адекватна можност за такви консултации.

Член 12

(1) Било кој спор меѓу договорните држави во врска со толкувањето или примената на овој договор, кој не може да се разреши во прифатлив временски период по пат на дипломатски преговори, освен ако договорните држави не се договорат поинаку, ќе биде поднесен по барање на едната договорна држава до арбитражен суд, составен од три члена. Секоја држава ќе назначи по еден арбитер и двата арбитри кои ќе бидат на тој начин назначени заеднички ќе назначат трет арбитер, кој ќе биде нивни претседавач и кој не е државјанин на ниедна држава.

(2) Доколку една од државите не успее да назначи свој арбитер и не го стори тоа во рок од два месеци по поканата од другата страна за назначување, последната страна може да го повика Претседателот на Меѓународниот суд на правдата да го изврши неопходното назначување.

(3) Доколку двата арбитри не можат да постигнат согласност во рок од два месеци по нивното назначување, по избор на третиот арбитер, секоја од државите може да го повика Претседателот на Меѓународниот суд за правда да го изврши неопходното назначување.

(4) Ако, во случаите наведени во став (2) и (3) од овој член, Претседателот на Меѓународниот суд на правдата е спречен да ја изврши наведената функција или е државјанин на едната од договорните држави, Заменик-претседателот ќе биде повикан да ги изврши неопходните назначувања. Доколку Заменик-претседателот е спречен да ја изврши наведената функција или е државјанин на едната договорна држава, највисокиот член на Судот кој е на располагање, кој не е државјанин на една од државите во спорот ќе биде повикан да ги изврши неопходните назначувања.

(5) Судот ќе одлучи врз основа на законот. Пред судот да одлучи, во било која фаза од постапката, може да им предложи на државите да го решат спорот на пријателски начин. Претходните одредби нема да имаат влијание во смисла на предрасуда за разрешување на спорот "ex aequo et bono", доколку државите така се договорат.

(6) Освен ако државите не одлучат поинаку, судот ќе определи своја постапка.

(7) Судот ќе донесе одлука со мнозинство на гласови. Таквата одлука ќе биде конечна и задолжителна за државите.

Член 13

Во случајот на Кралството Холандија, овој договор ќе се применува на оној дел од Кралството во Европа, Холандските Антили и Аруба, доколку наведеното во член 14 став (1) не гласи поинаку.

Член 14

(1) Овој договор ќе влезе во сила на првиот ден од вториот месец по датумот на кој договорните држави меѓусебно писмено се известиле дека нивните уставни постапки се спроведени и ќе остане на сила во период од петанесет години.

(2) Освен ако не е дадено известување за прекинување на договорот од едната од договорните држави, најмалку шест месеци пред датумот на истекнувањето на неговата полноважност, овој договор ќе биде премолчано предложен за период од десет години, каде секоја договорна држава го задржува правото да го прекине договорот со известување, најмалку шест месеци пред датумот на истекување на тековниот период на полноважност.

(3) Во однос на инвестиции извршени пред датумот на прекинување на овој договор претходните членови ќе продолжат да важа за понатамошен период од петнаесет години од тој датум.

(4) Во смисла на периодот наведен во став (2) од овој член, Кралството Холандија ќе има право да ја прекине примената на овој договор, одделно, во однос на било кој дел од Кралството.

(5) По стапувањето на сила на сегашниот договор, Договорот за заштита на инвестициите меѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Кралството Холандија, потпишан на 16 февруари 1976 год, ќе биде прекинат во однос на договорните држави и заменет со сегашниот договор, освен за цели на разрешување на постоечки спорови како што е наведено во член 10 во сегашниот договор.

Сегашниот договор ќе го прекине само Договорот за заштита на инвестициите помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Кралството Холандија, потпишан на 16 февруари 1976 година, во врска со оние делови од Кралството Холандија на кој се применува сегашниот договор во согласност со известувањето наведено во член 14 (1) од овој договор.

Како сведоштво за она што се договорија, долупотпишаните претставници официјално ополномоштени го потпишаа овој договор.

Изработен во два примероци во ..... Скопје на ..... 7 јули 1998..... на македонски, холандски и англиски јазик, каде сите три текста се еднакво полноважни. Во случај на разлики во толкувањето, англискиот текст ќе биде меродавен.

За Македонската Влада

Потсекретар во Министерство за
финансии.
Драгољуб Арсовски, с.р.

**За Владата на
Кралството Холандија**

Претставник на Холандската
Амбасада во Скопје
М. А. Стибе, с.р.